

Dopisi

Mežiška dolina

Libelčice. Toplo vreme prihaja in s njim tudi delo. Pozimi smo sedeli za pečjo in čitali knjige. Sedaj bo pa treba prijeti za delo. Na Svečnico, t. j. 2. februarja 1941, je bil občni zbor Ljudske knjižnice v Libelčah. Posetilo ga je večinoma vseh 35 članov. Knjige si je izposojalo tudi 10 nečlanom. Vseh knjig je bilo izposojenih 519.

Dravska dolina

Sv. Ožbalt ob Dravi. Malokdaj se oglasimo v našem listu, ki ga tako radi čitamo, skoraj vaša naša vasi, oziroma fare je naročena na »Slov. gospodarja«. Naša šolska mladina je bila bogato obdarovana. Hvaležnost smo dolžni za obdarovanje našemu učitelstvu in g. župniku.

Ruše. Od vseh strani proti pomanjkanju in vedno pogostejši so pozivi poljedelcem, da se izkoristijo slednji košček zemlje, da bi se povečali pridelki. Zato je tudi naša krajevna Kmečka zveza poživila delo ter izvedla organizacijo 2 tečajev, ki jih je priredila kraljevska banska uprava, za kar se ji iskreno zahvaljujemo. Udeležba je bila za naš kraj, ki ima še bolj industrijsko kot pa kmečko lice, prav zadovoljiva. Ker je nekaj predavanj na tem tečaju moralo odpasti, bomo prosili sresko načelstvo, oziroma kraljevsko bansko upravo, da nam priredi še en tečaj. Želeli pa bi slišati še tudi prijazne in bodrilne besede gospoda sreskega kmetijskega referenta Supanca. — V nedeljo, 16. februarja, nam je priredila gospodarsko predavanje s skioptičnimi slikami tvrdka »Jugefa« o zatiranju sadnih škodljivcev. Tudi pri tem predavanju je bila dvorana napolnjena poslušalcev. Zavedamo se pač, da brez strokovnega pouka in znanja najboljša zemlja ne da, kar bi lahko dala. Zato si bo krajevna Kmečka zveza tudi uredila knjižico, kjer bi bile razne strokovne in poučne knjige in časopisi članom na razpolago. Naša organizacija je tudi zaprosila osebno in pismeno kraljevsko bansko upravo za spomladanska semena, če mogoče brezplačno, ker nam je lani naše pridelke uničila toča. Upamo, da bo naši prošnji po možnosti ugodeno.

Selnica ob Dravi. V nedeljo, dne 16. februarja, smo doživeli lepo mladinsko slavo. Člani Fantovskih odsekov Slomšekovega okrožja in članice Mariborskega dekliškega okrožja so prihitali v Selnico ter v Slomškovem domu priredili lepo uspelo telovadno akademijo. Vkljub slabemu vremenu je bila udeležba zelo lepa. Zato pa tudi ni bilo nobenemu žal, kajti tako lepe prireditve, zlasti telovadne, v Selnici že dolgo nismo videli. Sodelovalo je okrog 70 fantov in deklet, mladcev in naraščaja, mladenk in gojenk. Poleg lepo izvedenih točk domačih članic, mladenk in gojenk ter mladcev in članov iz Kamnice so zlasti zadivile občinstvo članice krožka Maribor I., ki so izvajale češki ples Rezanka ter po valčkovem taktu. Odličen je bil tudi nastop fantov in deklet iz št. Ija, ki so nastopili z narodnimi plesi. Tudi mariborska orodna vrsta, katero je postavil od-

sek Maribor I., je žela splošno priznanje, ravno tako tudi gimnastična vaja br. Krečiča. Poleg simboličnih vaj »Slovenec sem« in »Nebo žari«, s katerimi so nastopili šentiljčani, so ugajali zelo fanfaristi iz št. Petra pri Mariboru, ki so pokazali velik napredek. Slavnostni govor je imel okrogni predsednik Geratič, kateri je orisal naloge slovenske mladine v službi zvišenih vzorov: Bog, narod, država. Takih prireditev si želimo še več. Selniški fantje in dekleta! Oklenite se v večjem številu svoje mladinske organizacije!

Slovenske gorice

Sv. Peter pri Mariboru. Večno zvestoba sta si obljubila pred oltarjem župnijske cerkve ženin Kunač Martin, pos. sin iz Viničke gore, in Kunigunda Ferlinc, najstarejša hčerka cerkv. ključarja gorske cerkve Simona Ferlinc iz Trčove. Nevesta je bila navdušena hčerka Marijina. Nevestin starišina je bil g. Maks Damiš, veleposestnik iz Grušove, ženinov pa njegov stric g. Ivan Polanec, posestnik v Nebovi. Na poziv domačega g. župnika je cerkveni ključar g. Trampuš nabral pri svatih 200 din za novo bogoslovje. Novoporočencema ključemo: Mnoga leta srečni bii!

Sv. Trojica v Slov. gorica. Naša mati g. Julijana Hojs od sv. Trojice v Slov. gorica je obhajala te dni v krogu svojih otrok svoj 70. rojstni dan, katerega so se vsi otroci, kakor tudi okoličani in preč. g. župnik od Sv. Trojice spomnili z večjimi in manjšimi darili in čestitkami. Kljub visoki starosti je še vedno zdrava in čvrsta, vedno veselo narave, je zavedna Slovenka ter je svoje otroke odgajala v strogo krščanskem in slovenskem duhu. Dala je življenje 10 otrokom, od katerih sta dva umrla že v rani mladosti, eden pa je pustil življenje na bojnih poljanah. Dolga leta je naročena na »Slov. gospodarja«, katerega še danes prebira brez ocal. Daleč naokrog je poznana kot skrbna in varna gospodinja in ljubeča mati. Dosti je trpela v mladosti, posebno v onih 30 letih, ko je bila vdova, zato si je sedaj zaželela počitka ter prepustila svoje gospodarstvo najmlajši hčerki. Bog živi našo mamico ter ji daj čakati še mnogo zdravih in veselih let! Hvaležni sin Janez.

Marija Snežna. Preteklo leto je poteklo 150 let, odkar stoji na najvišjem griču Slovenskih goric naša velika pa tudi romarska cerkev v čast Mariji Snežnici. Mislili smo to obletnico slovesno obhajati, ko ne bi bili tako žalostni časi. Sedaj pa smo to storili v čast naši farni patronji le bolj na duhovni način s prejemanjem sv. za-

Vi imate les, drva, pa bi radi krompir ali žito, v drugem kraju imajo krompir in živež, potrebujejo pa drva za zimo. Kako boste naredili kupčijo, ko smo tako daleč narazen in drug za drugega ne vemo? — Oglas v »Slov. gospodarja«!

kramentov z namenom, da smo se po Mariji zahvalili Vsemogočnemu, ki nas je doslej ter prosili, da bi nas tudi v bodoče obvaroval strašne šibe vojske. Njej v čast pa smo dali tudi za to obletnico prenoviti hišo božjo. Bog naj bo plačnik vsem, ki so k temu delu kaj pripomogli ter prispevali v denarju.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Higijensko društvo je priredilo skupno z društvom »Priateljev Slovenskih gorice« pri nas higijensko razstavo, združeno s predavanji in obdarovanjem mater dojenčkov. Razstava in predavanja so bila najprej v šoli pri Sv. Juriju ob Ščavnici, in sicer od 1. do 7. februarja 1941, nato pa v šoli pri podružnici Sv. Duh na Stari gori od 8. do 13. februarja 1941. Vse prireditve je vodila zaščitna sestra gospodična Helena Mastnak, ki je imela številna predavanja o negi dojenčka in o otroških boleznih in je obiskala 94 hiš, kjer imajo dojenčke. Več predavanj je imel tudi tukajšnji banovinski zdravnik g. dr. Peter Sokolov. Vseh predavanj se je udeležilo okrog 1750 ljudi, obe razstavi pa je obiskalo okrog 900 ljudi. To lepo število dokazuje, da se naša dekleta in matere zanimajo za taka vprašanja ter so kljub visokemu snegu redno prihajala k predavanjem tudi iz oddaljenih vasi. Ta prireditve je bila zares potrebna. Posebno ugodno pa je vplival na naše matere zaključek vsake razstave, ko je bilo obdarovanih skupaj 108 mater z lepimi darovi za svoje male. Vse številne in lepe darove, kakor plenice, srajčke, steklenice, gumijevo platno, sladkor, milo in še mnogo drugih potrebnih reči je zbrala požrtvovalna gospa podbanova Klara Majcenova pri članih društva »Priateljev Slovenskih gorice« v Ljubljani. Naše matere izrekajo najlepšo zahvalo vsem prirediteljem in dobrotnikom, po katerih so bile deležne tolikih duševnih in telesnih dobrin.

Sv. Lovrenc v Slov. gorica. Domovinski dan 16. februarja je lepo uspel. Predpoldne smo v cerkvi prosili Boga za blagoslov domovini in za pravičen mir. Popoldne je bila v polni dvorani zavednega občinstva domoljubna prireditve s petjem, deklamacijami, simboličnimi vajami in govorom g. učitelja Končnika o trpljenju in bojnih naših prednikov. Lepo podana igra »Naša kri« je vse to nazorno predstavljala. Sklep po prireditvi pa je: le veren in izobražen rođ bo vedno narodno zaveden, zato v vsako hišo katoliški list, nobena hiša brez »Slov. gospodarja« in Mohorjevih knjig. Med tukajšnjimi fanti je veliko zanimanje za Mladinsko Kmečko zvezo in stanovsko izobrazbo. Prav tako!

Svetinje. Malokdaj se oglasimo z našega prijaznega hribočka. Sedaj pa je taka stvar, da jo moramo razglasiti tudi v »Slov. gospodarju«. Tukajšnje Prosvetno društvo je prav posrečeno odigralo veseloigro »Začarani ženine«. Občinstvo je s prireditvijo izredno zadovoljno, saj je odhajalo domov s solznimi očmi in z lačnimi želodci, ker so se preveč nasmejali. Tako je prav, saj je v teh težkih časih tudi dobro tu pa tam pozabiti na brige in skrbi in se primerno razveseliti. Za šolsko kuhinjo, ki bo vsak čas pričela obratovati, prinašajo šolski otroci dan za dnem razne življenjske potrebščine. Šolsko upravitelstvo je s kuhinjo odlašalo, ker bodo v pomladanskih mesecih mnogi otroci brez kruha in tople hrane,

Vuču, kitajske Benetke. Mesto, v katerem se promet razvija običajno na dobrih cestah, a se včasih spremeni tudi v »kitajske Benetke«, je glavno trgovinsko mesto kitajske pokrajine Kvangsi, Vuču. To je zelo moderno mesto s širokimi, asfaltiranimi cestami in visokimi poslopji. Vuču leži na levem bregu reke Kvej, in sicer na višini, tako da doseže do njegovih hiš po stopniščih. Pred vsako hišo opaziš nenavadne, visoke kole z obroči. Tujec, ki jih vidi, se jim čudi in si ne zna razložiti njihovega pomena. Kdor pa se muči dalj časa v Vuču, ve prav dobro, da spravljajo pogoste poplave reke Kvej vučuske ceste pod vodo. Zato so vsi vhodni vučuskih poslopj prilično visoko nad cestnim nivojem in jih dosežeš le po

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Napad so otvorili tatarski lokostrelci na konjih. Obletavali so obzidje v polkrogu in spuščali s tetiv lokov cele oblake strelce proti strelskim linam obleganih. Goste pošiljke pušic so imele namen, prikriti za strelci zbiranje napadalnih čet z mostiči za jarke ter z lestvami za plezanje na obzidje. Tatarskim puščicam so se branilci smejali v zavesti, da tvorijo neškodljiv uvod v krvavi ples, kateri se bo kmalu začel ob celotnem obzidju.

Pri otvoritvenem navalu Tatarjev se je posebno izkazal mestni stražmojster Kajetan Hercog s svojimi trobentači. V mirnih časih se je s trobentaško tovarišijo rad ponašal in večkrat tudi izkazal, da pogodi z železno strelco iz samostrela v črno, če je trezen. Ker se je pa udeleževal strelskih prireditev na krogle in puščice v bolj okajenem stanju, je pošiljal na največjo zabavo gledalcev izstrelke daleč mimo tarče, kaj šele v črne kroge! Veljal je za strelskega širokoustneža in radi tega so bili njegovi mojstrski zadetki ob navalu Tatarjev v

7 žive cilje največje presenečenje. Ko so tatarski jezdeci v nepopisno strašljivih glasovih tulili med streljanjem, je jermal Kajetan s svojo kompanijo na muho odličnike in poveljnike iz vrst pasjih sinov. Oni prerokovi sinovi, na katere so namerili in sprožili Kajetan in njegovi strelci, so zakrillili po zadetku z obema rokama, krik jim je zastal, kakor bi odrezal, popadali so s konj in odbrzeli k Alahu.

Občutne izgube tatarskih imenitnikov so pospešile priprave za odločilni napad. Tatarski beji so začeli brizgati na piščalke, njihove trume so se razmahale na levo ter desno in proti jarkom so planili z mostiči saperji ter pionirji in za temi so silili naprej lestvarji, plezalci ter požigalci z golimi meči, noži in handžarji v zobeh. Istočasno je azijska druhal porivala na valjarjih visoke lesene oblegalne stolpe, s katerih so molele cevi manjših topov in mušket.

Od Graškega predmestja, iz krčevinskih host in proti Koroškim vratom je zagomazelo napadalcev kakor mravelj. Vse divjaške množice so zagnale iz pohnih gri vpitje, da bi sebe opogumile ter branilce prestrašile.

Kakor hitro je zaoril proti nebu krik k Alahu, so se oglasile z obzidja napadene Maribora trombe, vsi zvonovi so zazvonili, obrambni topovi so zasvetili in zarigali proti napadalnim stolpom. Branilci na hodnikih za utrdbami so pripravili helebarde, sulice, muškete, kamenje, vrelo vodo in smolo, sekire in kladiva...

